

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/218/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713210931
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8713210931.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľa Z. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. X, S. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Dášou Komkovou, advokátkou, AK Hlavná 27, Prešov, proti odporkyni K. K., nar. X.X.XXXX, bytom K., L. XXXX/X, v konaní o zrušenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Okresného súdu v Poprade, č.k. 11C 175/2013-46 zo dňa 28.3.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa k odporkyni uloženú Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 9C 122/2011 z 21.11.2011 a to dňom 14.3.2013. Zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 826,13 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že mal za preukázané, že odporkyňa je schopná sama sa živiť nakoľko nie je študentkou žiadnej vysokej školy. K návrhu sa nevyjadrila aj napriek tomu, že návrh prevzala a súd požiadala odporkyňu o vyjadrenie k návrhu, na pojednávaní sa nezúčastnila. Mal, za to, že odporkyňa sa s u vedeným návrhom stotožňuje, čo bolo preukázané listom odporkyne adresovanej právnej zástupkyni navrhovateľa dňa 1/8.3.2014, v ktorom uviedla a navrhla a uviedla, aby sa výživné zrušilo ku dňu 14.3.2014.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie odporkyňa. Vo svojom odvolaní uviedla, že pokiaľ išlo o výrok o zrušenie vyživovacej povinnosti podľa odôvodnenia rozhodnutia, súd mal za preukázané, že odporkyňa nie je študentkou žiadnej vysokej školy. Zároveň súd prvého stupňa uviedol, že vychádzal z listinných dôkazov, z ktorých vyplýva, že odporkyňa je študentkou Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v V. a tiež z potvrdenia o štúdiu Vysokej školy medzinárodných a verejných vzťahov K., kde je študentkou vo forme externého štúdia. Ďalej uvádzal, že sa pojednávania odporkyňa nezúčastnila, k návrhu sa nevyjadrila a pritom vychádzal z listinného dôkazu vyjadrenia odporkyne a pojednávania 31.1.2014 sa odporkyňa osobne zúčastnila. Odporkyňa bola od 2.9.2013 do marca 2014 študentkou Katolíckej univerzity v V. v dennej forme štúdia. Nie je teda zrejmé, prečo súd zrušil vyživovaciu povinnosť od 14.3.2013. Už samotné zrušenie vyživovacej povinnosti je k 14.3.2013 dôvodom na zrušenie rozhodnutia. Odporkyňa je zároveň nepretržite od septembra 2012 študentkou Medzinárodnej vysokej školy medzinárodných a verejných vzťahov K. v externej forme štúdia a na základe toho nebol vôbec dôvod vyživovaciu povinnosť navrhovateľa zrušiť vôbec. Štúdium v externej forme štúdia samo o sebe nezakladá predpoklad, že odporkyňa je schopná sama sa živiť. Odporkyňa venuje štúdiu rovnaký časový priestor, ako by to bolo štúdium aj v dennej forme. Navrhovateľ, na ktorom spočíva dôkazné bremeno v konaní žiadnym spôsobom nepreukázala, že by to bolo pravdou. Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. je rozhodujúci pre rozsudok stav v čase vyhlásenia rozhodnutia. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. V čase vyhlásenia rozsudku odporkyňa bola študentkou

vysokej školy a nebola schopná sama sa živiť. Preto mal za to, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a zrušil vyživovaciu povinnosť. Pokiaľ išlo o výrok o trovách konania, je potrebné dôsledne rozlišovať v konaní, či išlo o dôvodné alebo nedôvodné konanie o zrušenie vyživovacej povinnosti. Z povahy konania o zrušení vyživovacej povinnosti v prípade podaného dôvodného návrhu nie je možné použiť vo výroku o náhrade trov konania zásadu úspechu podľa § 142 ods. 1 O.s.p., ale je potrebné použiť pre tento prípad okrem § 142 ods. 1 O.s.p. aj § 143 O.s.p.. Aj v prípade, že bolo návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti vyhovené, je potrebné náhradu trov konania nepriznať, v opačnom prípade by došlo k absurdnej situácii tak, ako to bolo v danom prípade, že plnoleté dieťa, ktoré nemôže zabrániť podaniu návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti bude ešte viazané aj na náhradu trov konania. Ak by postupovali súdy tak, ako prvostupňový súd, v danom prípade všetky plnoleté deti, ktorým zanikol nárok na výživné voči ich rodičom, boli by povinné znášať trovy súdnych konaní o zrušenie vyživovacej povinnosti, čo by odporovalo zmyslu a účelu právnej úpravy náhrady trov konania. Ak by aj súd prvého stupňa mal za to, že návrh bol podaný dôvodne, nemal zaviazat' odporkyňu na náhradu trov konania. V tomto prípade znova nesprávne vec súd prvého stupňa posúdil aj vo vzťahu k výroku o trovách konania. Odporkyňa sa domnieva, že súd prvého stupňa mal návrh ako nedôvodný zamietnuť a zaviazat' navrhovateľa na náhradu trov konania. Zároveň odmieta aj samotné vyúčtovanie a výpočet náhrady trov konania. Súd priznal navrhovateľovi nárok na náhradu za úkon: podanie vo veci samej bez uvedenia dátumu, kedy k nemu došlo (zmene petitu), čo odporkyňa považuje za neoprávnený nárok. Navrhovateľ pri podaní návrhu mal zvážiť, čoho sa chce domáhať a ak svoj návrh menil v priebehu konania, nepatrí mu za tento úkon nárok náhrada trov. Súd prvého stupňa tiež priznal navrhovateľovi nárok na náhradu trov konania za dva úkony, účasť na pojednávaní 31.1.2013 a 31.1.2013, pričom takéto priznanie je nepreskúmateľné. Preto je potrebné, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, resp. rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil. Zároveň si uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania.

K odvolaniu odporkyne sa vyjadril navrhovateľ. Uviedol, že sa súd prvého stupňa dostatočným spôsobom sa vypořiadal s výsledkami vykonaného dôkazovania. Svoje rozhodnutie oprel o úplne zistený skutkový stav a dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým i právnym záverom. Rozhodnutie je určité a zrozumiteľné. Odporkyňa vo svojom odvolaní poukazuje, že procesný súd nemal zrušiť vyživovaciu povinnosť v marci 2014 a to z toho dôvodu, že od 2.9.2013 do marca 2014 bola odporkyňa študentkou Katolíckej univerzity v V. v dennej forme. Odporkyňa prestala byť študentkou formy denného štúdia 13.3.2013, čo bolo doložené aj jej vyjadrením a potvrdením samotnej fakulty. Pokiaľ navrhovateľka opätovne po polroku nastúpila na denne štúdium, nič je nebránilo postupovať v zmysle ustanovení Zákona o rodine. Podľa ustálenej judikatúry dieťa, ktoré študuje externou formou, t.j. formou štúdiu popri zamestnaní, nepožíva ochranu zákonných ustanovení zákona o rodine, pretože je samostatne schopné sa živiť. Pod sústavnou prípravou sa vždy vyžaduje denná forma štúdiu. Denné štúdium predpokladá závislosť študenta od výživy rodičov, naproti tomu externá forma štúdia vytvára študentovi podmienky k tomu, aby vlastnou činnosťou získavalo pravidelný príjem a tým i schopnosť uspokojovať svoje potreby z vlastných zdrojov. Opätovne odporkyňa v uvedenom odvolaní zavádza súd tak, ako v konaní vedenom pod sp. zn. 14P 207/2012, kde tiež tvrdila i napriek tomu, že mala vedomosť, že už nie je študentkou denného štúdia, že vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči nej naďalej trvá. Preto má navrhovateľ za to, že vzhľadom na okolnosti prípadu a skutkové zistenia, ako aj skutočnosť, že navrhovateľka je vlastníčkou nehnuteľností je pravdepodobne zamestnaná, že súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania postupoval správne. Nemožno sa teda stotožniť so závermi odvolania odporkyne na návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti prostredníctvom jeho právneho zástupcu, že bol podaný nedôvodne a aby bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušené. Žiadal taktiež priznať náhradu trov konania, nakoľko dôkazy, ktoré boli vyhodnotené súdom prvého stupňa, potvrdzujú dôvodnosť návrhu navrhovateľa a teda aj dôvodnosť náhrady trov konania.

Odvolací súd prejednal rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v súlade s ust. § 212 ods. 1, 2 O.s.p., bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie odporkyne je dôvodné.

Odvolací súd zistil, že nie sú podmienky pre potvrdenie ani pre zmenu rozhodnutia, pretože bolo vydané ako nesprávne právne posúdené rozhodnutie, napriek zistenému skutkovému stavu a to spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia, ktoré v každom prípade je potrebné hodnotiť ako odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom, pretože tento minimálne v odvolacom konaní nemá možnosť reagovať na

nepreskúmateľné závery súdu prvého stupňa, čo je dôvodom pre zrušenie rozhodnutia podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p..

Z doterajšieho konania vyplýva, že návrh bol podaný 5.8.2013, v ktorom sa navrhovateľ dožadoval zrušenia vyživovacej povinnosti od 1.5.2013. Z potvrdenia o návšteve školy je zrejme, že od 7.9.2011 do 13.3.2013 odporkyňa bola študentkou dennej formy štúdia na Pedagogickej fakulte Univerzity H. v G.. Následne od 2.9.2013 doteraz je študentkou dennej formy štúdia na Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity v V.. Zároveň odporkyňa študuje externou formou počnúc školským rokom 2012/2013, na Vysokej škole medzinárodných a verejných vzťahoch v K.. Rovnako z obsahu spisu vyplýva, že k podanému sa navrhovateľka riadne vyjadrila podaním z 18.9.2013, predložila doklady o štúdiu a následne dňa 31.1.2014 bola osobne prítomná na vytýčenom termíne pojednávania, na ktorom bola aj vypočutá a k veci sa opätovne vyjadrila.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Pokiaľ ide o posúdenie, či je odporkyňa schopná sama sa živiť, nemožno na základe vydaného rozhodnutia súdu prvého stupňa, ale aj skutočnosti, ktoré boli v priebehu konania vo forme písomných potvrdení o začatí a ukončení štúdia dennej formy a štúdia v externej forme považovať za dôvody, ktorý uvádzal súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí za dôvodné, dostatočné, ktoré korešpondujú s ustanoveniami zákona o rodine o trvaní vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom. Práve naopak z vykonaného dokazovania vyplýva, že odporkyňa má naďalej status dennej študentky vysokej školy a zároveň aj status externej študentky ďalšej vysokej školy, pričom toto štúdium trvá v priebehu celého konania. Pokiaľ sa navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne vyjadruje k externej forme štúdia ako „štúdiu popri zamestnaní“ a poukazuje v tejto súvislosti na ustálenú judikatúru, je nutné konštatovať, že takýto názor na spôsob štúdia je už prekonaný. Samotná externá forma štúdia neznamená, že automaticky je splnená podmienka schopnosti dieťaťa samo sa živiť a jeho povinnosť sa v priebehu externého štúdia zamestnať. Z toho dôvodu nie je možné len na základe označenia formy štúdia dospieť k záveru, že dieťa je schopné samo sa živiť. Okrem toho z vykonaného dokazovania je zrejme, že v podstate od podaného návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti odporkyňa bola študentkou vysokej školy, či už vo forme denného alebo externého štúdiu nepretržite až do vyhlásenia rozsudku vo veci.

Preto je potrebné prisvedčiť odvolateľke odporkyni pokiaľ išlo o to, že neboli na základe zistených skutočností prijaté správne právne závery zo strany súdu prvého stupňa o tom, že ich návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporkyni je dôvodný. Pokiaľ ide o list odporkyne adresovaný právnej zástupkyňi navrhovateľa 18.3.2014, v ktorom navrhuje zrušiť výživné, tento list sám o sebe neznamená splnenie hmotnoprávných predpokladov pre zrušenie vyživovacej povinnosti.

Odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude v ďalšom vychádzať z doteraz zistených skutočností týkajúcich sa štúdia odporkyne za obdobie od podaného návrhu až po rozhodnutie vo veci samej, zistiť či odporkyňa ma príjem, ktorý by dokazoval, že je sama schopná sama sa živiť. Nie je možné vychádzať len z pojmu externého štúdiu, ktoré by automaticky znamenalo jej povinnosť sa zamestnať. Následne opätovne vo veci rozhodne.

Súd prvého stupňa rozhodne v konaní aj o trovách odvolacieho konania podľa § 224 ods. 3 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.